KOMMENTER

DEL

Gaza – der håpet har dødd

Ingen som møtte Khaled, en 17-år gammel palestiner, kan noensinne glemme ham.

ANNONSE

ROGER HERCZ
plass innlegg kommentarer

JAFFA (Dagsavisen): Med sine intense øyne var Khaled – i sin tid – en uforbederlig optimist. I disse dager ligger flere hundre palestinere på sykehus med skuddsår, og mange svever mellom liv og død. Familier er ødelagt. Begravelsene er mange. Vi kommer snart tilbake til den unge, modige mannen.

Hva som nå vil skje i Gaza, vet ingen. Sterke regionale krefter prøver å redusere spenningen, inkludert Egypt og Qatar. Islamistene i Hamas, som styrer i Gaza, må ta hensyn til Egypt, som kontrollerer deres eneste andre grense ut av kyststripen.

Det vil ikke overraske noen hvis det heller ikke denne gangen blir reell bedring for folk flest. Ingen av maktene som påvirker Gaza, bortsett fra Iran, ser ut til å ville gjøre noe som kan hjelpe Hamas, og det inkluderer Israel, Egypt, Saudi-Arabia, USA og Den palestinske selvstyremyndigheten. Tilbake i 2007 forsøkte EU å innlemme Hamas i verdenssamfunnet ved å overtale dem til å anerkjenne Israel og avstå fra væpnet kamp, men Hamas sa nei. Sivile blir fanget i et spill som pågår over hodene deres, og de vil fortsette å betale prisen i uoverskuelig framtid.

Følg Dagsavisen på Facebook og Twitter!

Å besøke Gaza er både fascinerende og trist. Overgangen til dyp fattigdom er brå, den venter rett over grensen fra Israel. Plutselig kommer en inn i en innestengt verden av to millioner mennesker der rent drikkevann og elektrisitet ikke kan tas for gitt.

Av og til er Gaza surrealistisk. Som da jeg satt med lederen i iz-a-din al Kassam-brigadene, mannen som hadde sendt selvmordsbombere mot israelske busser og drept titalls mennesker, som da så høflig serverte meg sitronbrus. Eller da Hamas-lederen Ahmed Yassin begynte å le under en samtale vi hadde i hans hjem idet smellene fra de israelske rakettnedslagene nærmet seg. To dager senere var han død. Gaza er skremmende når du for sent oppdager at du ikke vet hvor kulene kommer fra.

Les også: – Vi er villige til å ofre oss

Gaza er også imponerende. Flertallet i Gaza er flyktninger fra det som i dag er Israel. Til tross for at samfunnene man kom fra forsvant, var det ikke anarki og lovløshet som overtok. Her har Islam spilt en viktig rolle, og sørget for en samfunnsstruktur selv uten en fungerende stat. Men det er også deprimerende å besøke Gaza. Folk lider. Du vet at det overveldende flertallet av menneskene du vil møte, ikke vil ha store sjanser i livet. I Gaza er det naturligvis like mange genier som andre steder, men du vet at sjansen for at et ungt menneske får virkeliggjort sitt potensial, er minimal.

Senest i fjor advarte FN om at Gaza nærmer seg en humanitær katastrofe, og at «alle indikatorer, inkludert energi, vann, helse, arbeidsledighet og matsikkerhet viser forverring». En årsak er selvfølgelig at naboene Israel og Egypt ikke tillater fri inn- og utreise eller åpen eksport og import. En vel så viktig årsak er at Gaza styres av et Hamas som er blitt like korrupt som gamle Yasser Arafats styre, og som brutalt undertrykker eget folk. Jeg har kontinuerlig kontakt med palestinere som beskriver frykt og terror fra Hamas, men redselen for represalier er så stor at de ikke tør stå fram.

Grasrotprotestene ved grensegjerdet hadde flere mål – som kravet om å vende hjem tilbake til hjemmene fra 1948 – men hovedbudskapet kan oppsummeres slik: Ikke glem oss. Palestinere, spesielt i Gaza, er marginalisert. Hamas overtok etter hvert protestene – for å sørge for at sinnet ikke blir rettet mot dem. Nettopp palestinerne er Den arabiske vårens største tapere. Inntil 2010 var Palestina-konflikten ansett som Midtøstens kjernekonflikt. Nå har andre konflikter overtatt – som borgerkrigene i Syria, Libya og Jemen, dragkampen mellom sjia- og sunnimuslimer, og ikke minst rivaliseringen mellom Iran og Saudi-Arabia. Palestinerne er nærmest glemt.

At Hamas er ekstremt islamistisk og antidemokratisk, er en faktor som bør spille inn for alle som bryr seg om palestinerne. For Israels del er dette avgjørende siden landets nærmeste naboer nå består av Hizbollah i Libanon, Al Qaida i Syria og da Hamas i Gaza. Både Hamas og Hizbollah har raketter som når Tel Aviv.

Ting snur seg raskt i Midtøsten. Bare i forrige uke snakket man om en ny storkrig mellom Iran og Israel. Så kom Gaza. Israels statsminister Benjamin Netanyahu har til nå foretrukket å ignorere den palestinske kyststripen 60 kilometer sør for Tel Aviv. Også Israels etterretning advarte mot at det kom til å eksplodere, men Netanyahu så en annen vei. For Midtøsten er tilbake i det gamle nullsumspillet.

I mellomtiden spiller lederne på begge sider et høyt spill med menneskers skjebne. Det er ingen tvil om at Hamas presser folk til å løpe mot grensegjerdet, løpe mot kulene, vel vitende om at mange vil dø. På den israelske siden sitter unge menn – skarpskyttere – og plukker ut mennesker hvis kropp skal treffes. Dette er ikke dronekrigføring, der man ikke ser sitt offer. Nylig plasserte en soldat et mobilkamera foran geværsiktet, og filmet palestineren han skjøt. Latter kunne høres da mannen sank om. En dag skal soldatene som skyter inn i menneskemengden tilbake i samfunnet. Da har vi et mikrokosmos for tragediene på begge sider, og en del av forklaringen på hvorfor det israelske demokratiet har begynt å kollapse.

Så var det 17-årige Khaled. Jeg møtte ham første gang i Ramallah for 15 år siden. Han hadde deltatt i demonstrasjoner, og var overbevist om at Arafat var skikkelig stolt av ham og hans motstandskamp. Men vi møttes på et sykehus. Han hadde fått en kule i nakken. Legene tok meg til side og fortalte at Khaled for livet vil være lam fra nakken og ned. Ungguttten var blitt et nummer i statistikken over Midtøstens konflikter som ingen husker eller bryr seg om. Femten år senere ligger han der fortsatt.

Se også

Streikevakt om Haddy Njies 17. mai-opptreden – Det føltes svært ugreit

I nesten 150 år har den stått der – nå synger den på siste verset

Helsemyndighetene i Gaza: 37 palestinere drept av israelske soldater

Fru Steinar Sagen

Over 50 palestinere drept av israelske skarpskyttere

Forskere har undersøkt Hitlers skjellettrester for første gang siden 1946

Israel får massiv kritikk for drap på sivile palestinere

– Iranerne blir fattigere uten atomavtalen

– Barna våre blir DREPT, og du behandler dette som et spill

Israel anklages for massakre på 70-årsdagen

#yeemeninger #meninger
ANNONSE

Blir du med i debatten ?

Vi ønsker at Nye Meninger skal være en plattform for opplyst og engasjert debatt. Vær saklig og unngå personangrep. Overtramp vil føre til sletting og kan føre til utestenging. Les mer om retningslinjene våre her!

2 kommentarer
Sorter etter Topp
Legg til en kommentar ...
Einar Landmark
For 30 år siden hadde man en oppfatning av at folk som levet under sterk politisk, sosial og økonomisk undertrykking før eller senere ville gjøre opprør. Det ligger i menneskets natur. Etter at man har stemplet slike opprør som terror og setter stadig nye og hardere maktmidler inn på å bekjempe denne terroren, har man kanskje oppnådd å kontrollere slike opprør og redusert opprørsaksjoner, men man har ikke eliminert undertrykkingen. Det motsatte skjer som oftest, undertrykkingen øker, trykket under lokket øker, og så eksploderer det til slutt.
Israel har ansvar for situasjonen på Gazastripen, ... Vis mer
Liker · Svar · 7 · 1 d
Leif Arne Stople
Flyktninger er ikke noe nytt fenomen.Stort sett har de blitt absorbert de steder de har flyktet til og de har innsett at de er bedre tjent med å fokussere på de muligheterne de har enn de de har tapt. Palestinerne,derimot,ser ut for å basere sin fremtid på å hate Israel,lage bomber,skrike og brenne bildekk istedenfor å prøve å skape en levelig fremtid for seg selv og sine barn.Enkelte ganger må man bare akseptere realiteter,slik som mange europeiske flyktninger etter 2.verdenskrig. Dersom de kunne overbevise Israel om sin vilje til fred,kunne de få godt betalte jobber i Israelsk industri og jordbruk istedenfor importert asiatisk arbeidskraft.Men det vil de ikke.Hva er galt med disse menneskene?
Liker · Svar · 2 t
Programtillegg for Facebook-kommentarer

LES OGSÅ

ANNONSE

Miljømonstrene

LARS WEST JOHNSEN
for 3 dager siden

Blekkulf har blitt voksen. Nå flekker han tenner som en hvithai.

Tida er inne for å bruke mindre oljepenger

ARNE STRAND
for 2 dager siden

Vår oljesmurte økonomi går så det griner. Det er dårlig nytt for låntakerne og for miljøet, skriver Arne Strand.

«Hurra – hora, hurpa!»

SIGRID BONDE TUSVIK
for 3 dager siden

Hva var det egentlig vi feiret, spør Sigrid Bonde Tusvik.

FØLG OSS

SJEFREDAKTØR OG ADMINISTRERENDE DIREKTØR: ESPEN HOFF LYSHOLM
DET GJØRES OPPMERKSOM PÅ AT DENNE NETTSIDEN REGELMESSIG BLIR INNSAMLET OG LAGRET AV NASJONALBIBLIOTEKET. NETTSIDEN VIL KUN BLI GJORT TILGJENGELIG SOM KILDEMATERIALE FOR FORSKNING OG DOKUMENTASJON.

OM COOKIES (INFORMASJONSKAPSLER)

© COPYRIGHT 2015 DAGSAVISEN

TIL TOPPEN